

Jyväskylän
Katulähetys ry

Nuorisotyön teema

Vapaaehtoiset

YADista
Katutasoon

**Hanna
Lamberg**

s. 9

Tiedotuslehti 3/2017
16. vuosikerta

Sisältö

Juha Ketomäki - Pääkirjoitus 3

Elli Nyman - Katutyön kuningatar! 4

Sami Kotola - Yhteisöllisen työn vaikutus minuun 5

Janne Jestilä - Kemistä Katutasoon 6

Hanna Lamberg - YADista Katutasoon 9

Joonas Hintikka - Tilatyöntekijästä työvalmentajaksi..... 10

Mitkä ihmeen LANit? 11

Erno Ikonen - NUVA-opiskelijana Nuokkarilla 11

Milla Ukkonen - Kotinuorisotyö yksinäisyyttä vähentämässä..... 12

Leevi Napari - Hallituksen blogi..... 14

Ida-Maria Koskivaara - Yksilövalmennus..... 15

Katutaso on Jyväskylän Katulähetys ry:n nuorisotyön yksikkö, jonka toiminnan pääpainopiste on Jyväskyläläisten 18-29-vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten sosiaalisen ulkopuolisuuden ehkäisyssä ja kuulumisen tunteen vahvistamisessa.

Katutason toiminta koostuu neljästä työmuodosta:

- kadulle jalkautuvasta nuorisotyöstä
- kohtaamispaikasta Jyväskylän keskustassa
- nuorten työvalmennuksesta
- maahanmuuttajajärjestöjen ja heidän perheidensä parissa tehtävässä kotinuorisotyöstä

Toimintamme keskiössä ovat osallisuuden ja aktiivisuuden tukeminen sekä niihin ohjaaminen.

Pääkirjoitus
Juha Ketomäki

Teetkö sitä mistä haaveilet vai oletko perustellut järjellä suunnan, jota kohti olet kulkemassa? Oletko pysähtynyt ajattelemaan oletko sillä paikalla, jolla sinun kuuluisikin olla?

Mitä vanhemmaksi tulen, sitä useammin huomaan havahtuvani siihen, etten oikein meinaa enää innostua – oikein mistään. Ainakaan samalla tavalla kuin nuorempana. Tätäkö se aikuisuus sitten on? Turvallisia rutiineja ja tuttuja rituaaleja. Huomaan että ”järkevästi” toimiminen ja epämukavuuksien välttäminen tekevät elämästä yllättävän mutkatonta mutta silti jotain tuntuu puuttuvan. Simmässäsi ehkä tiedät, mitä haluaisit tehdä ja kokeilla mutta et uskalla kulkea asioita kohti, joita kohtaan tunnet paloa. Ehkä se ei myöskään ole mielestäsi järkevää.

Viime aikoina olen tietoisesti pyrkinyt tekemään asioita, joiden parissa oloni tuntuu epämukavalta mutta joita kohtaan tunnen kiinnostusta. Järkevyydesä viis! On ollut uskomattoman vaikeaa tehdä niitä asioita, jotka minua todella kiinnostavat. Enkä usko, että olen asian kanssa yksin. Ihmisten kanssa keskustellessa minua kiinnostaa suunnattomasti kysymykset: ”Mitä haluaisit oikeasti tehdä?” tai ”mistä haaveilet”? Ihmisten silmät syttyvät loistoon, kun he puhuvat syvältä sisältä kumpuavista kiinnostuksen kohteistaan. Tuntuukin kuin monet asiat olisivat kääntyneet pääläelleen. Estääkö liika varovaisuus ja pelko meitä lopulta elämästä täyttä elämää?

Viime kesänä kohtasin omia pelkojani ja heittäydyin hyvän ystäväni kanssa katusoiton ihmeelliseen maailmaan. Kuinka paljon päässä vellovien pelkojen ja omien taitojen epäilyjen läpi kulkeminen lopulta antoi! Oli vaikea käsitellä, miten paljon enemmän kuin pelkästä soittamisesta oli kyse. Soittamiseen ja kadulla olemiseen liittyi vahva tunne ja kokemus yhteisestä elämän jakamisesta toisten ihmisten kanssa. Soittamisen lomassa kävin läpi useita merkityksellisiä keskusteluja entuudestaan täysin tuntemattomien ihmisten kanssa. Kohtaamiset jättivät ainakin minulle tunteen vahvasta yhteenkuuluvuudesta.

Katulähetysten rakkainta ydintä minulle ovat aina olleet ihmiset – niin työyhteisö vapaaehtoisineen kuin asiakkaat, joita saamme olla palvelemaan. Se Katulähetys, johon tulin töihin noin 11 vuotta sitten, avasi minulle huikean maailman moninaisista ihmisten kohtaloista, toivosta ja lähimmäisen rakkaudesta. Voisimmepa olla yhdessä rohkeita ja vapaita tekemään niitä asioita, joita kohtaan tunnemme paloa mutta olemme omissa voimissa liian varovaisia. Joko tiedät mikä on Sinun haasteesi? Omassa tarinassani kuljen takaisin nuorisotyön ruohonjuurityön pariin Hanna Lambergin ottaessa Katutason vetämisestä kappa.

Elli Nyman

Katutyön kuningatar!

Moi kaikki! Itse olen aikanaan aloittanut työt Cafe Centerissä 2006. Aloitin työllistettynä ja vajaan vuoden kuluttua sain jatkaa työn opettelua oppisopimuksessa. Valmistuttuani nuorisohjaajaksi tein muualla töitä pari vuotta. Kuitenkin polkuni toi minut takaisin Talolle. Tuntui kuin olisin palannut kotiin <3.

Katutyö eli kadulle jalkautuva nuorisotyö

Katutyöllä on varsin pitkät perinteet Katulähetysellä. On todella tärkeää viedä nuorisotyötä myös niille nuorille, jotka eivät syystä tai toisesta käy nuorisotilalla. Nuorisotila ei ole kaikkien juttu, eikä tarvitsekaan olla. Nuorisotyö kuuluu kuitenkin kaikille nuorille.

Jalkautumista tehdään niin arkena, kuin pyhinäkin. Arkipäivinä jalkautuminen on suhteiden luomista ja naaman tutuksi tekemistä. Viikonloppuisin ja juhlapäivinä työ on luonteeltaan enemmän kaitsemista ja perään katsomista. Yksi katutyön tärkeä tavoite on kohdennetun tuen tarpeessa olevien nuorten etsiminen ja kohtaaminen. Näitä nuoria on 5–6 ja heitä tavataan säännöllisesti noin 3 kertaa kuussa. Jokaisen

kohdalla mietitään yksilökohtaisesti tuen tarvetta ja toimenpiteitä. Käytännössä ne voivat olla esim. virastokäyntejä, terveydenhuollon palveluita, keskustelua ja kuuntelua tai tarvittaessa myös kotikäyntejä.

Kadulla tehdään paljon yhteistyötä. Erilaiset verkostot ja hyvät suhteet muihin alan toimijoihin auttavat luomaan kokonaiskuvaa kaupungin tapahtumista ja ilmiöistä. Toisten nuorisotyöläisten lisäksi tärkeitä kumppaneita ovat olleet mm. vartijat, poliisi. Tällä hetkellä käynnistelen yhteistyötä Viite- niemen sekä Harjun ammattiopistojen kanssa. Tässä mukana työparinani on Aseman lasten Milla Kakko.

Kotinuorisotyö

Kotinuorisotyö on nimensä mukaisesti asiakkaan kotona tehtävää nuorisotyötä. Työmuodon kohteena ovat 18–29-vuotiaat maahanmuuttajataustaiset nuoret naiset. Työtä tehdään myös perheet huomioiden, sillä onhan perhe erottamaton osa meidän jokaisen elämää.

Työmuoto sai alkunsa Milla Ukkosen koordinoimasta Polku kotiin-projektista, jonka jälkeen se jäi Katutasoon

elämään hyvänä työkaluna. Työllä halutaan tukea naisten kotoutumista ja rohkaista heitä oman elämänsä toimijoina. Naisilla onkin tärkeä rooli myös toiminnan sisällön suunnittelussa.

Suosituimpia tekemisiä ovat ehdottomasti ruuanlaitto sekä erilaiset kädentaidot ja retket. Asiakaspalautteista tärkeinä asioina nousivat suomenkielen oppiminen sekä naisten kesken vietetty yhteinen aika.

Molemmille työmuodoille yhteistä ovat yksilölliset suunnitelmat kunkin nuoren tilanteen mukaan sekä kohtaamisten intensiivisyys. Myöskin valta-asetelma on erilainen, kuin esim. nuorisotilalla tehtävässä työssä.

Rakastan omaa työtäni ja sen kohokohta ovat ehdottomasti kohtaaminen, ihmiset ja ihmisten tarinat. Kun nuoret kutsuvat minua mammaksiksi tai puoli äidiksi niin sydämhän siinä sulaa. Ihmis-

ten auttaminen on aina ollut minulle tärkeää ja tässä työssä saan sitä todellakin toteuttaa. Joskus itselle hyvinkin pieni juttu voi olla toiselle maailman isoin apu.

Teksti: Elli Nyman

Yhteisöllisen työn vaikutus minuun ja toisiin päin

Monet lapsuuden ja varhaisnuoruuteni muistot liittyvät vahvasti yhdessä tekemiseen sekä kokeamiseen. Lomilla ja vapaa-ajalla osallistuin aktiivisesti leiri- sekä kerhotoimintaan. Olin mukana oman kyläni talkootöissä tanssilavoilla. Koulun ohella harrastin jo lapsena suhteellisen aktiivisesti musiikkia musiikkiopistossa.

Vaikka läpi elämäni olen aktiivisesti ollut taipuvainen täyttämään tyhjiä hetkiä tekemisellä, pidän silti kovasti siitä olotilasta mitä moni kutsuisi tylsyydeksi - Tämä hetki tai tunne jolloin ei keksi mitään tähdellistä tekemistä voi saada yksilöissä sekä ryhmässä parhaimmillaan aikaiseksi luovuuden puuskia. Nämä luovuuden puuskat toisinaan synnyttävät mielenkiintoisia keskusteluja ja innovatiivisia ideoita, se on mahtavaa se! Olen luontaisen tehokas veitehtijä ja usein jopa ko. sanan positiivisessa merkityksessä.

Tässä kolme merkittävää ohjenuoraa / ominaisuuttani joista olen kokenut oikein kanavoituna olevan hyötyä minua ympäröiville yhteisöille töissä sekä vapaa-ajallani:

1. Olen oma itseni, aina

Tämä on mielestäni tärkein kohta ihmisten kanssa työskentelyssä, eikä vaadi sen suurempia perusteluja. Uskalla olla oma aito itsesi virheineen, tunteineen ja hyvine puolineen. Itse en ole aina osannut mutta nykyään onneksi paremmin.

2. Teen sitä mitä parhaiten osaan - jotain

Joku osaa maalata, toinen omaa terävän päänsä nopeine reagointikykyineen, kolmas on huolellinen sekä järjestelmällinen ja neljäs vaikka oikein intohimoinen keräilijä. Koen

olevani ryhmässä aina se joka tekee "jotain". Useimmiten saan ympärilläni asioita tapahtumaan, joskus olen se kuka toimii "jarruna", noston kissan pöydälle ja toisinaan olen itse se pöydälle nostettu kissa. Päällimmäisenä tarkoituksena on kuitenkin aina osoittaa muille heissä olevan valtavasti potentiaalia tehdä itse asioita haluamallaan tavalla. Minä näytän vain miten itse tekisin ko. asian, usein jopa kantapään kautta. Tämä voisi olla yhtä hyvin myös otsikolla "tee toisinaan sitä mitä heikoiten osaat". Jaa virheistä ja onnistumisista saadut kokemukset avoimesti muun yhteisön käyttöön.

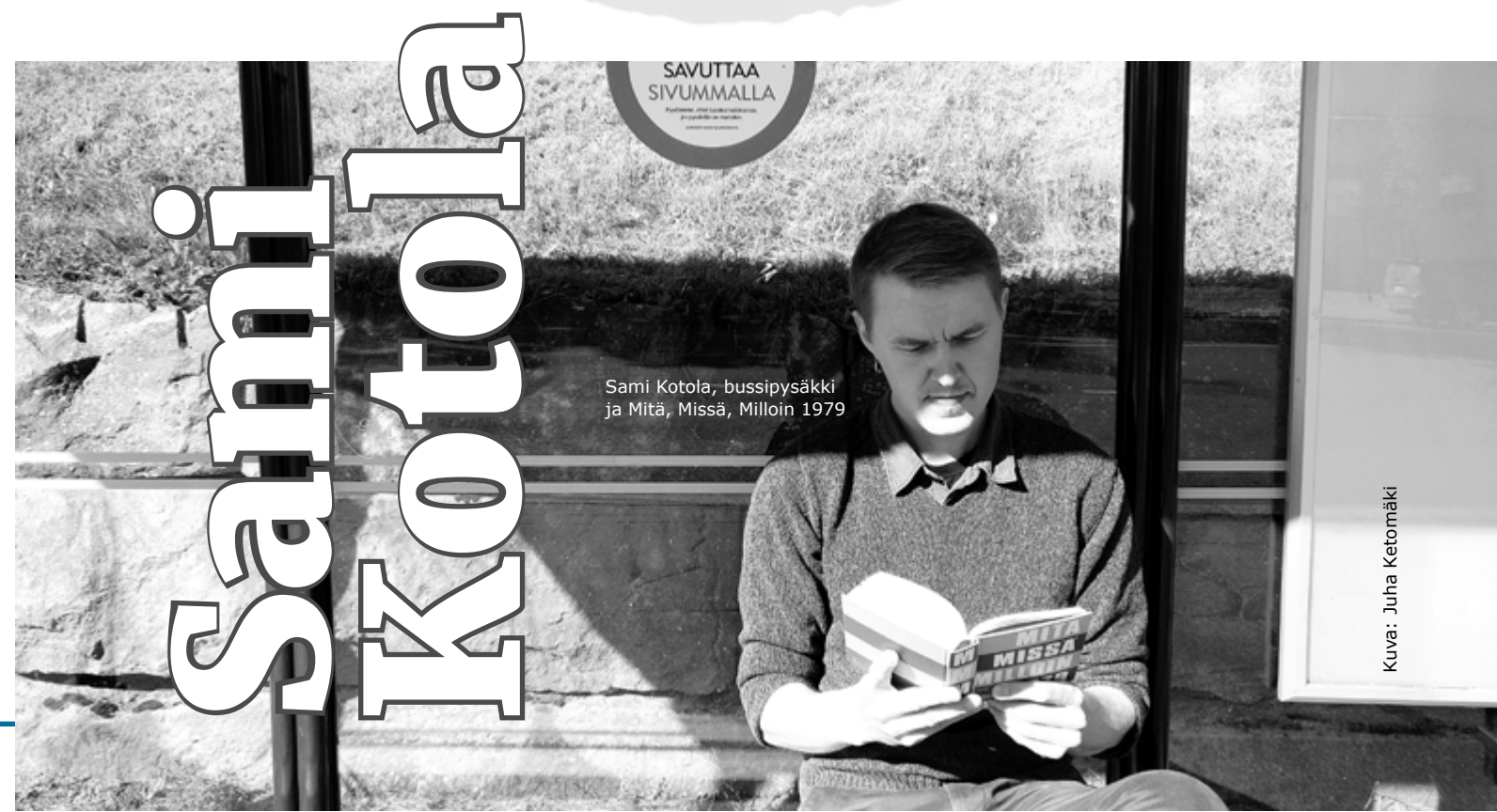
3. Oman ja muiden ajan "tuhlaaminen"

Raivaan kalenterista tilaa ihan vain olemiselle, vietän aikaa muiden kanssa ja pyrin olemaan mahdollisimman läsnä jokaisessa valloillaan olevassa tilanteessa. Tämä on se mistä aiemminkin jo kirjoitin - Anna tilaa inspiraatiolle, keskusteluille ja tilanteille jotka syntyvät monen tekijän summana. "Kenen idea tämä oli?" -kysymyksiin toisinaan on hienoa lähteä miettimään vastausta ja todeta ettei mitään hajua koska ryhmässähän sitä ideoitin. Oikein ja väärinymmärryksiltä ei voi ihmisten kanssa välttyä ja tähän on suorastaan mahtavaa! Pidän ideoinnista, kilpailemisesta ja haastamisesta, mutta aina on kuitenkin tärkeintä yhdessä tekeminen ja itse matka määränpäästä kohti. Useimmat ihmiset kokee tarvetta kuulua johonkin ryhmään. Joillakin yhteisöt on pieniä, joillakin laajoja ja minulla niitä tuntuu olevan monia. On hyvä löytää oma paikkansa ihmisten parista niin voi oppia paljon itsestään, muista ja ympäröivästä maailmasta. Vaikka ei aina uskoisi, itse opin joka päivä, tai ainakin joka viikko!

Teksti: Sami Kotola

Tässä olemme kotinuorisotyön porukan kanssa tutustumassa Turun tyttöjen taloon. Vieraillevana tähdenä Milla Ukkonen. Kuva: Turun tyttöjen talon Instagramista

Sami Kotola, bussipysäkki ja Mitä, Missä, Milloin 1979

Kuva: Juha Ketomäki

Hei lukijat! Minut tunnetaan nimellä Janne Jestilä ja olen 23-vuotias. Kotoisin olen Perämeren pohjukasta Kemistä ja olen asunut täällä Jyväskylässä n. 11 vuotta. Ammatiltani olen lähihoitaja, mistä on ollut hyötyä monissa tilanteissa täällä Katutaso Loungeissa.

Muistan hyvin hämärästi ensimmäisen kerran, kun saavuin talolle. Silloin elettiin vuotta 2006 tai 2005, joka tapauksessa kauan aikaa sitten. Olin juuri muuttanut Jyväskylään synnyinseudultani Kemistä. Olin hie- man hukassa ystävien, koulun ja muiden asioiden suhteen. Joka tapauksessa onnistuin ystävystymään muutaman luok- kaverini kanssa ja yhdessä tuumin lähdettiin käymään sil- loisella Nuortentalo Cafe Centerillä, minkä nimi edelleenkin kummitelee kaupungin sivuilla.

Kun astuin sisään, oli täysi kohellus päällä. Jotkut pelasi- vat biljardia, toiset pingistä, kolmannet korttia ja neljännet virittelivät jekkua jollekulle. Nuortentalot omalla seudullani eivät olleet näin aktiivisia. Muistan, kun menin ihmettele- mään kahvilan tarjontaa, joka silloin oli nykyisen olohuoneen kohdalla, ja ostin suklaa patukan. Se oli maaginen patukka siinä mielessä että, kun söin sitä biljardi huoneessa kaverei- deni pelatessa, tunsin oloni kotoisaksi. En ollut sitä aiemmin tuntenut itseäni kotoisaksi Jyväskylässä - ei ollut omaa paik- kaa.

Joka tapauksessa rupesin sitten käymään talolla, aluksi ka- vereitteni kanssa, mutta kun he rupesivat kyllästymään niin minä jatkoin itsekseen käyntiä. Tutustuin moniin ihmisiin, koin monia hyviä ja huonoja hetkiä heidän kanssaan sekä

ehkä kasvoin ihmisenä hyväksymään ihmiset sellaisena kuin ovat. Tämä viimeinen varsinkin sen vuoksi että nuortentalol- la mahdollistui erilaisten ihmisten kohtaaminen, jotka eivät välttämättä muuten olisi kohdanneet.

Niin vuodet vierivät ja vaihtuivat vanhat hommat muut- tuivat uusiin. Olen nimittäin ollut aika monessa mukana ny- kysisellä ja vanhalla talolla. Olen ollut täällä TET-kokeiluissa peruskoulussa, työharjoitteluissa työttömänä ja nyt palkka- työntekijänä talolla.

TET-kokeiluista muistan lämpimästi aamut kun autoin lei- puria, joka tuli kauan aiemmin kuin muut työntekijät, teke- mään leipiä ja pullia. Niissä aamuissa oli taikaa. Työharjoit- teluista muistelen lämmöllä sitä ilmapiiriä, joka mahdollisti ihmisiä hoitamaan ongelmiaan ja selviämään murheistaan. Nyt puhun mielelläni tämänpäiväisestä tilanteesta, työnteki- jänä olosta.

Nykytilanne

Lyhyesti sanottuna olen yleismies. Siivoan, ohjaan nuoria ai- kuisia sekä harjoittelijoita/kuntoutujia, keskustelen ja vietän aikaa asiakkaiden kanssa. Järjestän tapahtumia, huolehdin talon toimintojen sujuvuudesta, toimin kahvion puolella ja autan ihmisiä heidän eri ongelmissaan kykyjeni ja taitojeni

mukaan. Kaikissa näissä työn osa-alueissa pääsen tekemään työtä erilaisten ihmisten kanssa. Kaikki erilaisia, mutta sil- ti kykenevät tulemaan toimeen ja luomaan ilmapiirin, josta talo on tunnettu - hyväksymisen ilmapiiristä.

Siivous on aikalailla selvä juttu, jos on koskaan siivon- nut elämässään, mutta ohjaamiseen liittyy keskinäiset kes- kustelut ja konkreettinen tekeminen, joissa ohjaan toimintaa haluttuun suuntaan. Esimerkiksi. Asiakas A:lla on kärhämää Asiakas B:n kanssa ja keskustellen ja kysellen yritän saada tilanteen raukeamaan ja osa puolet sopimaan. Mutta ohjaa- minen ei ole vain riitojen ratkaisua. Se on myös neuvojen an- toa, yhdessä tekemistä. Esimerkiksi Työharjoittelija A halu- asi järjestää elokuvaillan, joten neuvon mistä saa videotykin ja valkokankaan, mistä leffat ja käymme yhdessä ostamassa elokuvaherkkuja.

Mielestäni yksi tärkeimmistä työni osa-alueista on asiak- kaiden kanssa keskustelu ja ajanvietto. Siinä kohtaa saam- me parhaimman yhteyden asiakkaisiin ja he kokevat olonsa kotoisaksi. Toisaalta voidaan sanoa, että sillä myös luodaan yhtenäisyyttä, kun otetaan kaikki mukaan yhteiseen puuhaan ja ketään ei suljeta ulos. Kun lukee lehdistä kaikenmaailman terroristi-iskuista ja vastareaktioista, niin yhtenäisyyden idea pääsee arvoon arvokkaimpaan. Ei luoda vastakkain asette- lua.

Tapahtumien järjestäminen ei ole helppo tehtävä toisi- naan, mutta onneksi niistä ei tarvitse selviytyä yksin. Yhteen hiilen puhaltamisella kun saa paljon hyvää aikaan. Esimer- kiksi tänä vuonna järjestetyssä Yläkaupungin yössä olimme mukana: oli soittajia, tarjottavaa, yhdessä oloa ja lyhyteloku- va, jota teimme kuukauden päivät. Kaikki tekivät osansa ja meidän osa Yläkaupungin yöstä oli menestys!

Talon kiinteistö on peräisin 50–60-luvuilta, jolloin tiloissa pyöri Pormestari niminen klubi. Joten on oletettavaa että pit- kän taipaleensa aikana talo on kokenut kaikenlaisia asioita ja kokenut luonnon vaikutukset. Paikkoja repsottaa ja putkistot on tukossa välissä. Niitä minä sitten korjailen parhaani mu- kaan ja kerron eteenpäin, jos on tarvetta raksamiehille taikka putkimiehille. Meillä nimittäin on mukava raksatiimi Katu- lähetyksellä, osaavat hommansa.

Kahviossakin puuhailen, hankin tarvikkeita ja huolehdin uusien työtovereiden perehdyttämisestä kassatyöskentelyyn. Toisinaan myös istun kassalla itse, solidaarisuuden nimissä.

Tulevaisuus

Mikään ei ikävä kyllä kestä ikuisesti, ei ihminen eikä var- sinkaan hänen työsopimuksensa. Itselläni loppuvat työt tässä mahtavassa tiimissä lokakuussa, mutta en koe itseäni haikeaksi. Olen nimittäin ollut osa tämän paikan elämää yli 10 vuoden ajan. Haen toki lisää töitä, tällä kertaa tosin hen- kilökohtaisen avustajan toimessa. Muistan vanhan sanon- nan Tom Stoppardilta, joka sopii mainiosti tähän kohtaan: ”Jokainen uloskäynti on sisäänkäynti johonkin muuhun”, mikä tarkoittaa tässä tapauksessa sitä, että vaikka työt täällä loppuu avautuu minulle lisää mahdollisuuksia toteuttaa it- seäni, ja pitää huolta niistä ihmisistä ja eläimistä joita rakas- tan. Sain nimittäin vähän aikaa sitten perheenlisäystä kissan muodossa!

Hyvää syksyä kaikille.

Kuva: Janne Jestilä

”Kiitän luottamuksesta kun sain aloittaa Katutason nuorisotyön vastaavana 1.9. alkaen.”

Kuva: Anne Hämäläinen

Hanna Lamberg

YADista Katutasoon

Ajauuin alalle, kun kaveri pyysi oppisopimuspaikalle YAD Youth Against Drugs ry:lle. Entiseltä ammatiltani olen mm. tarjoilija ja tulevaa enteili, kun omistaja, jonka ravintolassa työskentelin suositteli alan vaihtoa. Minusta oli luonnollista kehottaa asiakkaita eläkepäivänä täyttämään ensin ruokakaappi, sitten vasta tuoppi.

YADilla on vierähtänyt 20 vuotta ja olen saanut nähdä aitiopaikalta ehkäisevän huumetyön muutoksen. Huumeiden vastustamisesta ja huumeiden vastaisista marsseista ruumisarkkuineen on siirrytty aidosti pohtimaan nuorten kanssa, mihin tarpeeseen kukin käyttää ja voisiko tarvetta tyydyttää rakentavammalla tavalla. Vaikuttavan ehkäisevän huumetyön kriteereiksi ajatellaan; että aineista ei tarvitse valehdella eikä liioitella, nuoria ei pidetä kohteena vaan yhdessä osallistujana, tarjotaan jotain oikeasti järkevää käytön tilalle, käyttäjää kohdellaan kunnioittavasti, ei yritetä puhua kielellä mitä toinen ei ymmärrä tai perustella raittiutta syillä, jotka eivät kosketa. Moni näkee huumeidenkäytön vaikutukset omaa napaa kauemmaksi, eikä halua olla mukana osana maailmanlaajuista huumebisnestä tai edesauttaa lakien tekemisessä, jossa heikoista ei välitetä.

Yleisin multa kysytty kysymys YADilla on ollut, miksi et ite käytä huumeita? Ajattelen, että mua jotenkin loukkais, jos mun kaverit ei viihtyisi mun kanssa selvinpäin tai minä niiden kanssa. Tajunnan laajentamiseen ja relailuun olen toistaiseksi löytänyt tapoja, joiden vaikutus ei lakkaa aineen vaikutuksen loputtua. Ei maailma satunnaisesti poltteluun kaadu, mutta on NIIN paljon siistimpiä asioita, mihin aikaansa tuhlata.

Katutasosta olen kuullut pelkkää hyvää

Ne nykyiset katutasolaiset, joita olen saanut jo tavata ovat kertoneet upeasta ME-hengestä. Paikalla on selvästi iso merkitys monen elämässä. Haluaisin kuulla siitä, miksi kukin paikan kokee omakseen - talolla selkeästi on jotain, mitä ei kaikkialta löydy! Eräältä entiseltä katutasolaiselta kysyin, kuka hänen raitistumiseensa on vaikuttanut eniten, ja hän nimisi Katutason monien kymmenien eri tekijöiden joukosta. Aito kohtaaminen muistettiin! Sellaisesta aitoudesta ja välittämisestä olen kuullut talon yhteydessä kyllä monesti puhuttavan.

Odotan tulevalta työltä uusiin tyyppeihin tutustumista, jutteluita ja maailmanparannusta palanen kerrallaan, uuden oppimista, ja sitä että pääsen porukkaan tekemään oman osani Katutasosta.

Tyyppinä olen aika suora ja rehellinen ja minulle täytyy olla myös suora! Viihdyn villasukat jalassa ja vapaa-aikani tuhlaan metsässä, ommellen, opiskellen ja kotia rempaten. Haaveilen vyötäröstä, pidemmästä pinnasta lasteni kasvatuksessa ja että ihmiset tajuaisi, että usko ei ole vaan nööseille.

Koetan tukkia edes toisen Juha Ketomäeltä jääneistä saappaista. Saa auttaa!

Teksti: Hanna Lamberg

Joonas Hintikka

Tilatyöntekijästä työvalmentajaksi

Joonas Hintikka, 23, Jyväskylästä. Reilu kaksi vuotta kestänyt työttömyys päättyi, kun hyvä ystäväni, joka silloin työskenteli Nuortentalolla, potki minut sohvalta ylös ja kehotti minua hakemaan työkokeiluun talolle. Sopimus saatiin kirjoitettua ja aloitin työkokeilun Nuokkarilla 2016 vuoden alussa. Puolivuotinen työ-sopimus, joka toi rutiinia ja tasapainoa arkeeni, johti siihen, että työkokeilun päätyttyä minulla olisi mahdollisuus hakea tilatyöntekijän paikkaa. Työkokeilun aikana mietin, että jotain vastuullisempaa olisi kiva päästä kokeilemaan tässä työssä. Hain tilatyöntekijän paikkaa, koska en halunnut jättää kesken jotain, minkä olin jo aloittanut. Samalla myös koin, että minusta on tullut osa Taloa. Palkkatuki myönnettiin, ja pääsin aloittamaan tilatyöntekijänä syksyllä 2017.

Kioski

Nuortentalolla on myös pienimuotoista kioskitoimintaa. Tuotevalikoimaamme kuuluu virvoitusjuomat, makeiset, kesäisin jäätelöä, sekä todella edullinen kahvi! Maanantaisin tarjoamme ilmaista kahvia asiakkaillemme. Satunnaisesti tarjoamme asiakkaillemme myös leivonnaisia, työntekijöiden tekemää ruokaa ja muuta herkutelavaa!

Työvalmennus

Vuodenvaihteessa työnkuvani muuttui ja vastaan kioskin valmennavista. Aloitin työvalmentajan tehtävät, jotka pääsääntöisesti pitää sisällään työntekijöiden valmentamista ja työpaikkaohjausta. Osallistun valmennettavien erimuotoisiin palaveri- ja keskusteluihin. Kuntouttavien työtehtävät painottuvat kioskiin kuului- viin tehtäviin (tukussa käynti, tuotteistaminen, hinnoittelu ja kioskin somistaminen). Allekirjoitan heidän työnsopimuksensa ja keskustel- lemme mahdollisista jatkosuunnitelmista. Suurin tavoite on saada valmennettava asiakas työllistymään tai löytämään kiinnostava opiskelupaikka.

Nuortentalo on vaikuttanut minuun itseäni todella positiivisesti. Olen saanut paljon uusia ihmissuhteita, kuullut monenlaisia tarinoita ja horinoita, kokenut hyviä ja huonoja hetkiä. Työilmapiiri Talolla, parempaa ei voisi toivoa! Uskomattoman upeita persoonia ja jokainen heistä uskaltaa ja osaa olla aito oma itsensä.

Teksti: Joonas Hintikka

Kuva: Erno Ikonen

Mitkä ihmeen LANit?

Katutasolla järjestetään säännöllisesti huippu-suosit- tuja lähiverkkotapahtumia eli LAN:eja. Noin kerran kuukaudessa Nuortentalo kerää yh- teen pelaamisesta kiinnostuneita ihmisiä. Salissa käy ahkera hörinä, kun nuoret asentavat omia tietokoneitaan ja pelikonsoleitaan toimimaan lähiverkossa. LAN:it ovat etenkin nuorten suosi- mia verkkopelitapahtumia, jossa pelaaminen ja uusiin ihmisiin tutustuminen ovat toiminnan kes- kiössä. Suomessa järjestetään vuosittain useita isoja pelitapahtumia, joista esimerkiksi Assemb- lyyn osallistuu useita tuhansia kävijöitä.

Nuortentalon lanien synty

Nuortentalon LAN:it saivat alkunsa nykyisin Katulähetyksen mikrotuessa oppisopimusopis- kelijana työskentelvän Nico ”Nisse” Yrjänäisen

toimesta hänen ollessa Nuortentalolla työharjoit- telussa vuosia sitten.

– Alkuperäinen idea oli saada syrjäytymisvaa- rassa olevat nuoret tutustumaan uusiin ihmisiin turvallisessa ympäristössä. Pelaaminen tarjosi tavoitteeseen hyvän vaihtoehdon, koska monille nuorille pelaaminen on iso osa elämää.

– On hienoa nähdä että LANeja järjestetään vie- läkin säännöllisesti. Pienellä vitsillä heitin silloin Juhalle idean ja siitä se sitten lähti, Nico Yrjänä- nen kertoo.

Teksti ja haastattelu: Juha Ketomäki

NUVA-opiskelijana Nuokkarilla

Mikä olet miehiäsi?

Olen Erno Ikonen, 22 vuotta vanha. Opiskelen nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajaksi Jämsänkoskella. Asun Jyväskylässä. Harrastuksiini kuuluu pienet vihreät miehet, toisin sanoen erilaiset miniatyyripelit, airsoft ja vaeltaminen. Aikaa kuluu myös yhdistystoimintaan.

Miten eksyit Katutasoon?

Päädyn talolle viime maaliskuussa etsiessäni työharjoitte- lupaikkaa opiskeluihin. Tiesin että kaverini oli töissä talolla ja soitin hänelle kysyäkseni paikkaa hänen kauttaan. Hän il- moitti että tule käymään saman päivän aikana. Siitä se sitten lähti. Tämän jälkeen olenkin viihtynyt oikein hyvin. Ihmiset ovat huippuja ja meininki mahtavaa.

Mitä olet tehnyt harjoittelusi aikana?

Oma työnkuvani koostuu mm. nuorten kohtaamisesta sekä heidän kanssaan hengailusta ja juttelemisesta. Käymme myös ohjaajani Ellin kanssa jalkautumassa Jyväskylän kes- kustassa ja katsomassa mikä nuorilla ja nuorilla aikuisilla on siellä meininki. Talolla tulee myös välillä pelailtua biljardia ja pöytäjalkapalloa nuorten kanssa. Talolla voi myös toteuttaa itseään ja järjestää tapahtumia, teemapäiviä yms., kun vain saa idean, tekee ja toteuttaa!

Kiteytettynä talolla on mahtava ja hyvin yhteisöllinen meininki! kaikkien kanssa tulee varmasti toimeen ja meininki sopivan rentoa!

Haastattelu
ja kuva:
Juha Ketomäki

KOTI NUORISO TYÖ

yksinäisyyttä vähentämässä

Jyväskylän Katulähetyksen nuorisotyössä taruttiin muutama vuosi sitten todellisuuteen; oli syntynyt tarve nuorisotyön jalkauttamiseen nuorten koteihin. Yhteiskunnassamme on nuoria, joiden vapaa-aika rajautuu kotiin erilaisista syistä johtuen. Oivallus tuotti prosessin, josta syntyi kotinuorisotyö-toimintamalli, jota toteuttavat tällä hetkellä Nuortentalo Katutason lisäksi Homies Youth Work Jyväskylässä ja Turun Tyttöjen Talo.

Kotinuorisotyö jalkauttaa nuorisotyön palveluita niille nuorille, joiden vapaa-aika sijoittuu eri syistä kotiin. Syitä kotiin rajautuvalle vapaa-ajalle on monia. Ne voivat liittyä esimerkiksi siihen, ettei nuori tiedä tarjolla olevista vapaa-ajan aktiviteeteista tai on vain tottunut viettämään aikaa kotona. Kotinuorisotyön tavoitteena on saada kotona vapaa-aikaa viettäviä nuoria nuorisotyön piiriin, mikäli yhdessä todetaan, että työlle on tarve. Nuori saa työmuodon kautta hänelle tarpeellista ohjausta ja sisältöä vapaa-aikaan.

Homies Youth Work mukaan kotinuorisotyön toteuttajaksi

Kesäkuussa käynnistyneen STEA-rahoitteisen Homies Youth Work:n työn taustalla on nuorten yksinäisyys ja tavoitteena sen vähentäminen. Toiminnan kohderyhmänä ovat 13–25-vuotiaat nuoret, joiden yksinäisyyden piirteinä on kotiin rajautunut vapaa-aika. Homies:n palvelupolkuun rakentuu toimintoja yksilö- ja perhekohtaiseen työhön, pienryhmätoimintaan ja vertaisohjaajatoimintaan. Tavoitteena on, että Homies toimii lopulta siltana muihin nuorisotyön ja vapaa-aikasektorin palveluihin nuorta vahvistaen ja saat- taen.

Homies:n lähtökohtana on, ettei kenenkään nuoren kuulu olla yksin. Samalla tunnistamme yksinäisyyden ja yksinolon erilaiset muodot, taustat ja merkitykset. Yksinolo fyysisenä olotila voi olla myönteinen, kun taas yksinäisyys emotionaalisenä kokemuksena tuottaa monia negatiivisia vaikutuksia nuoren elämään. Yksinäisyys elämässä voi olla ohikiitävä hetki tai pitkään jatkunut kipu, jolloin vaikutusten syvyys on myös aina yksilöllinen. Näihin moninaisiin yksinäisyyden kokemuksiin Homies pyrkii tekemään myönteisen väliintulon erilaisten valmennuksellisten aktiviteettien ja yhdessä olemisen keinoin.

Kotinuorisotyön ajatuksia kodista

Kotinuorisotyössä lähtökohtana on kodin kunnioittaminen. Kotiin ymmärretään liittyvän monia arvoja ja merkityksiä. Koti on tärkeä turvan, levon ja oman tilan paikka, mutta kodista voi muodostua nuorelle myös kahlitseva tila, josta poistuminen tuntuu ahdistavalta. Nämä erilaiset näkökulmat kuvaavat sitä, että kotinuorisotyö perustuu aina yksilöllisten tarpeiden tunnistamiseen ja niiden ympärille rakennettavaan sisältöön, jossa myös koti on yksi myönteinen toimintaympäristö.

Kotinuorisotyössä työtä tehdään nuoren kotona, mutta myös kodin ulkopuolella saattaen nuorta erilaisten aktiviteettien pariin. Kotinuorisotyö toimii väljänä kodin ja ulkopuolisten mahdollisuuksien välillä, samalla kunnioittaen kodin tilaa ja siellä vietettyä aikaa.

Homies Youth Work tiimin puolesta
Milla Ukkonen
projektipäällikkö/valmentaja
Muutostila ry

Kuva: Santtu Kilpinen Photography

Nuoret

Tulevaisuuden toivomme

Paikka, jossa on matala kynnyks ja johon on helppo tulla, voisiko paikalle olla kuvaavampaa nimeä kuin Katutaso.

O n hienoa, että Katulähetyksen tarjoamien laajojen toimintayksiköiden joukosta löytyy selkeästi tällainen nuorille suunnattu palvelu. Nuoremme ja nuoret aikuiset elävät maailmassa, jota me ”hiukan” vanhemmat tunnemme aika huonosti. Ikähaitarin 18–29 sisälle mahtuu paljon monenlaisia elämäntilanteita ja elämänvaiheita, joihin saatetaan tarvita ulkopuolista tukea ja apua. Lähtökohdat elämäänsä eivät ole kaikilla samanlaiset ja joskus voimat eivät vain riitä pitämään itseä pinnalla.

Katutason yhtenä painopisteenä on sosiaalisen ulkopuolisuuden ehkäisy. Olennaista on, ovat sitten kyseessä nuoret tai aikuiset, että ihminen saadaan vuorovaikutukseen muiden kanssa.

Kun (yhteiskunnan) odotuksena on, että käydään koulu, valmistutaan ammattiin, aletaan maksamaan veroja ja ehkä perustetaan perhe ja sitä kautta saadaan taas uusia veronmaksajia, odotukset/paineet voivat kasvaa joillekin nuorille liian suuriksi. Tätä odotusta kuvaa myös yhteiskuntatutkimuskeskustelun myötä tullut NEET ajattelumalli (not in employment, education or training), vapaasti suomentaen koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat nuoret.

Tosiasiassa juuri työ pitää meitä sisällä vuorovaikutuksessa ja sosiaalisissa yhteyksissä, mutta kun noin 15 prosenttia nuorista ei valmistu koskaan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta, puuttuu monelta sitä kautta myös työn tarjoama yhteisö. Nuorten työllisyystilanteesta olemmekin juuri kuulleet taas huonoja viestejä.

Sosiaalisten suhteiden puuttumisen on todettu lisäävän selvästi syrjäytymisriskiä. Lisäksi THL:n sekä Nuorisotutkimusverkoston tutkimuksen mukaan nuorten syrjäytymisellä ja heikolla terveydellä on vahva yhteys toisiinsa. Tähänkin perustuen kaikki työ mitä Katutason kautta nuoremme eteen tehdään, on valtavan merkityksellistä.

On sosiaalisen ulkopuolisuuden syy mikä tahansa, positiivinen kannustus vie parhaiten eteenpäin. Katutasossa tapahtuva osallisuuden ja aktiivisuuden tukeminen sekä siihen ohjaaminen unohtamatta työvalmennusta ovat juuri tätä positiivista kannustusta.

Sosiaalinen media on nuorten elämässä merkittävä yhteydenpitokanava. Somen kautta välittyy nuorelta toiselle myös tietoa onnistuneesta kohtaamisesta ja Katutaso saa olla taas jonkun toisen nuoren elämäntaitojen kehittämisessä mukana.

Ongelmana on, että koska lähes kaikki ihmisten välinen informaatio pyörii sosiaalisessa mediassa, taloudellisten ongelmien kanssa painivat nuoret saattavat jäädä sen ulkopuolelle, koska eivät pysty hankkimaan nettiyhteyksilaitteita, kuten älykännykää. Siksi tietty taloudellisen aseman tukeminen tukee myös yhteenkuuluvuutta.

Te Katutason työntekijät teette upeaa työtä nuoremme hyväksi. Olette löytäneet viisautta, josta Jaakobkin kirjassaan kirjoittaa, suunnitella ja toteuttaa monia toimintoja, joiden avulla kohdata nuoremme. Katulähetyksen hengen mukaisesti toivon siunausta ja paljon voimia jokaiselle työhönne ja hyvää alkavaa syyskautta.

Yksilövalmennus

Keino hahmottaa elämän suuntaa

Yksilövalmentajana työt vievät yhdistyksen eri toimipisteisiin valmentautujien tapaamisiin, palavereihin ja muihin ajankohtaisiin tapahtumiin. Osaamisen ja vahvuuksien kartoittaminen, elämäntaitotaidot, tiedonhaku sekä verkostoituminen ovat valmennustyön kulmakiviä.

O len Ida-Maria Koskivaara, 25-vuotias jyväskyläläinen. Kotoisin olen Suolahdesta, josta olen muuttanut Jyväskylään lukion jälkeen. Kauneudenhoitoalalta valmistuin vuoden 2014 keväällä, minkä jälkeen aloitin Jyväskylän ammattikorkeakoulussa toimintaterapiaopinnot. Kokemusta on opiskeluaikana kertynyt erilaisten ja eri-ikäisten asiakkaiden parissa työskentelystä niin julkisella, yksityisellä kuin kolmannella sektorilla.

Opintojen syventävän vaiheen harjoittelun tein Katulähetyksellä kuntouttavassa työtoiminnassa. Hain tuona aikana yksilövalmentajan paikkaa ja olen edelleen otettu siitä luottamuksesta, jota minulle osoitettiin tullessani valituksi työtehtävään. Aloitin yksilövalmentajana valmistumisen jälkeen kesäkuussa 2017. Olin opiskellut täysipäiväisesti monen vuoden ajan, joten tuntui virkistävältä päästä keskittymään käytännön työhön ja tulla osaksi Katulähetyksen työyhteisöä.

Merkityksellinen ja tavoitteellinen toiminta hyvinvoinnin lähteenä

Moniammatillinen ja –alainen työskentely on työssä isossa roolissa. Yhteistyö yksilö- ja työvalmentajien, työntekijöiden ja ammattihenkilöiden kanssa on olennaista. Vaikka toimintoni sijaitsee Kankiteillä, liikun paljon Katulähetyksen eri toimipisteiden välillä.

Yksilövalmentajan työssä parasta ovat itse valmentautajat. Jokaisella on oma elämäntarina, osaamisalueet, taidot sekä toiveet ja mielenkiinnon kohteet, joiden pohjalta toimitaan. Valmennuksen toteutus ovat valmentautujasta lähtevä ja yksilöllinen – valmista toimintakonseptia ei ole olemassa. Yksilövalmennus voi liittyä esimerkiksi ura- ja opiskelupolkujen löytämiseen, taitojen tunnistamiseen, työyhteisössä toimimiseen tai muutoin arjessa selviytymiseen.

Koulutukseni puolesta vahvuuteni ovat toimintaan ja toimintakykyyn liittyviä. Toimintaterapeuttina näen, että itselleni merkityksellisen ja tavoitteellisen toiminnan kautta ihminen motivoituu sekä kokee onnistumista ja elämän olevan mielekästä. Jokainen ihminen on oikeutettu hyvään elämään, riittävään toimintakykyyn ja toiminnasta kumpuavaan hyvinvointiin. Yksilövalmentajana pyrin tähän auttamalla valmentautujaa tunnistamaan vahvuuksia ja voimavaroja sekä antamalla ohjausta, tukea ja kannustusta valmentautujan päämääriä kohti. Yksilövalmennus on hyvä menettelytapa hahmottaa elämän suuntaa ja saada aikaan muutoksia.

Teksti: Ida-Maria Koskivaara

Hallituksen blogi

Leevi Napari

Kuva: Pirkko Napari

Vapautetut-lehti

16. vuosikerta

Julkaisupäivät: 15.3., 15.5., 15.9. ja 1.12.

Jyväskylän Katulähetys ry, Kankitie 14, 40320 JKL

Verkossa:

www.jklkl.fi/vapautetut

Toimitus

Päätoimittaja

Erkki Keski-Lusa

040 195 0770

erkki.keski-lusa@jklkl.fi

Kuvaus ja taitto

Tomi Montonen

040 842 9847

tomi.montonen@jklkl.fi

Kirsi Hiekkala

044 730 9457

kirsi.hiekkala@jklkl.fi

Paino

Jyväskylän Katulähetys ry

Kankitie 14

Jari Helppolainen

044 709 1281

jari.helppolainen@jklkl.fi

Osoitteenmuutokset: hallinto@jklkl.fi

Jyväskylän Katulähetys ry

Kankitie 14, 40320 Jyväskylä

www.jklkl.fi

Vapautetut

KEEP
CALM
AND
DRINK
COFFEE

Toimintaa Jyväskylän hyväksi jo yli 70 vuotta.
Kantakaa toistenne kuormia, ja niin te täytätte Kristuksen lain (Gal. 6:2).